

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра внутрішньої медицини №1
Кафедра внутрішньої медицини №2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Третій проректор

з науково-педагогічної роботи

доцент Ірина СОЛОНИНКО

“ 9 ” 07 2023 р.

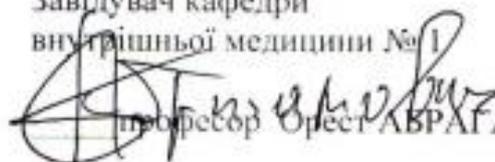
**РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ
“Актуальні питання гастроентерології”
ВБ 1.64.**

5 рік навчання

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»**

Обговорено та ухвалено
на методичних засіданнях кафедр
внутрішньої медицини № 1 та
внутрішньої медицини № 2
протокол № 9
від 18.04.2023 р.

Завідувач кафедри
внутрішньої медицини № 1

професор Орест АБРАГАНОВИЧ

Завідувач кафедри
внутрішньої медицини № 2

доцент Орест КОМАРИЦЯ

Затверджено

профільною методичною комісією
з терапевтичних дисциплін
протокол № 3 від 04.05.2023 р.

Голова профільної методичної комісії
професор Олена РАДЧЕНКО

Робоча навчальна програма дисципліни «Актуальні питання гастроентерології» (ВБ 1.64) за вибором для студентів 5 курсу медичного факультету, які навчаються за спеціальністю 222 Медицина (Внутрішня медицина, Хірургія, Гінекологія) складена колективом кафедри внутрішньої медицини № 2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (зав. каф., доц, к.м.н. Комариця О.Й., проф., д.м.н. Радченко О.М., доц., к.м.н. Філіпюк А.Л., доц., к.м.н. Гук-Лешневська З.О., доц., к.м.н. Жакун І.Б., ас. к.м.н. Гута Р.Р.).

Редакція: проф. Радченко О.М., доц. Комариця О.Й., ас. Гута Р.Р.

Рецензенти: зав.каф. пропедевтики внутрішніх хвороб проф Дутка Р.Я.

Програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри внутрішньої медицини № 2 та профільної методичної ради з терапевтичних дисциплін ЛНМУ імені Данила Галицького.

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2023-2024 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
	Без змін		

Завідувач кафедри доц. Орест КОМАРИЦЯ

(підпис)

ВСТУП

Програма вивчення дисципліни за вибором «Актуальні питання гастроентерології» складена на основі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти магістра медицини у вищих навчальних закладах», Стандарту вищої освіти - магістр медицини галузі знань 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності 222 «Медицина» (Наказ МОН від 08.11.2021); Наказу МОН України від 01.10.2019 №1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»; Наказу ЛНМУ від 15.02.2023 «Про введення в дію навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальність 222 Медицина».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою Організації навчального процесу (ЄКТС). Програма дисципліни за вибором „Актуальні питання гастроентерології”, викладання якої здійснюється на 5 курсі, передбачає удосконалення знань з актуальних питань теорії та практики найбільш поширених хвороб і синдромів, що зустрічаються в гастроентерології та стосуються діагностики, диференційної діагностики, лікування, необхідності здорового способу життя і профілактики основних хвороб шлунково-кишкового каналу (ШКК). Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів. Тематичні плани практичних занять та самостійної роботи розкривають проблемні питання гастроентерологічних хвороб. Практичні заняття проводять на клінічних базах кафедри. Студенти беруть участь у діагностично-лікувальному процесі пацієнтів під керівництвом викладачів кафедри. Також передбачено оволодіння/ознайомлення з процедурами, що найчастіше застосовуються для діагностики та лікування хвороб ШКК.

Структура навчальної дисципліни. Програма є частиною освітньої програми підготовки магістрів медицини та розрахована на 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг дисципліни за вибором «Актуальні питання гастроентерології»

	Кількість кредитів, годин, з них				Рік навчання	Вид контролю
	Всього	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
Назва дисципліни: «Актуальні питання гастроентерології»	2,0 кредити ЄКТС/60 год.	0	26	34	V курс	залік

Предмет вивчення навчальної дисципліни - підходи до планування стратегій та тактики лікування окремого пацієнта, груп хворих та організації лікувально-профілактичних заходів у гастроентерології.

Курс «Актуальні питання гастроентерології» як навчальна дисципліна

а) ґрунтується безпосередньо на вивченні студентами пропедевтики внутрішньої медицини, а також базових дисциплінах (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, вірусології, радіології) й інтегрується з цими дисциплінами.

б) Закладає фундамент для засвоєння студентами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін.

в) Формує вміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Міждисциплінарні зв'язки базуються на вивченні студентами анатомії людини, медичної біології, гістології, цитології та ембріології, патоморфології, фізіології, патофізіології, медичної і біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, радіології та радіаційної медицини, пропедевтики внутрішньої медицини.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою курсу є закріплення теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, сучасної лабораторної та інструментальної діагностики, моніторингу перебігу, лікування основних хвороб органів травлення згідно сучасних міжнародних та вітчизняних рекомендацій, профілактику ускладнень та реабілітація хворих з гастроентерологічною патологією.

1.2 Основними завданнями курсу є:

- Засвоїти клінічні прояви гастроентерологічних хвороб, ідентифікувати їх критерії у пацієнта; проводити диференційну діагностику основних синдромів та нозологій; визначати основні етапи перебігу, прогноз, засвоїти методи лікування та профілактики.
- Обстежити пацієнта з гастроентерологічною патологією, інтерпретувати отримані дані лабораторно-інструментального обстеження, сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.

- Вибрати адекватні для кожного випадку методи додаткових лабораторно-інструментальних обстежень, проаналізувати та узагальнити отримані результати, знайти відхилення від норми у їх значеннях та використати їх для обґрунтування клінічного діагнозу.
- Відокремити симптоми хвороби пацієнта, що не характерні для певної нозології, проаналізувати ймовірну причину їх виникнення, сформулювати особливості перебігу хвороби пацієнта; порівняти і проаналізувати ознаки функціональної недостатності у пацієнтів.
- Скласти плани діагностики хвороби, спланувати реабілітаційні заходи.
- Задokumentувати історію хвороби обстеженого пацієнта, створити власні короткі повідомлення про діагностичну значимість конкретних лабораторно-інструментальних методів дослідження для діагностики гастроентерологічних хвороб, спланувати план лікування з врахуванням нормативних документів та новітніх даних, визначити етапи попередження розвитку вказаних хвороб.

1.3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Загальні компетентності (ЗК):

1. ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. ЗК 2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. ЗК 4 Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
5. ЗК 5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. ЗК 6 Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. ЗК 7 Здатність працювати в команді.
8. ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.
9. ЗК 10 Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
10. ЗК 11 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
11. ЗК 12 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
12. ЗК 13 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
13. ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
14. ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

1. ФК 1 Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. ФК 2 Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
3. ФК 3 Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. ФК 4 Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
5. ФК 5 Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
6. ФК 6 Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
7. ФК 7 Здатність до діагностування невідкладних станів.
8. ФК 8 Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
9. ФК 9 Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
10. ФК 10 Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
11. ФК 11 Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
12. ФК 16 Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
13. ФК 21 Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
14. ФК 24 Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
15. ФК 25 Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Програмні результати навчання (ПРН):

1. ПРН 1 Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
2. ПРН 2 Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук на рівні, достатньому

для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

3. ПРН 3 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
4. ПРН 4 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи дані анамнезу хворого, обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній діагноз захворювання (за списком 2).
5. ПРН 5 Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму; на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4) із врахуванням віку та статі пацієнта.
6. ПРН 6 Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного та додаткового обстежень, проводити диференційну діагностику; дотримуватись відповідних етичних і юридичних норм; працювати під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
7. ПРН 7 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та додаткові) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4) для пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики (за списком 2).
8. ПРН 8 Визначати провідний клінічний синдром або встановлювати, чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я та за його межами, у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу).
9. ПРН 9 Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями за списком 2, враховуючи вік та стать пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я та за його межами, у т.ч на етапах медичної евакуації і у польових умовах, на підставі попередньо встановленого клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами; у разі потреби розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
10. ПРН 10 Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування пацієнта на підставі попереднього та/чи заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартами.
11. ПРН 14 Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами.
12. ПРН 16 Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами у своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку на підставі аналізу потреб населення, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та у конкурентному середовищі.
13. ПРН 17 Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, на виробництві та вдома у пацієнта на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
14. ПРН 18 Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та певного контингенту населення на підставі нормативних документів.
15. ПРН 19 Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
16. ПРН 21 Знаходити необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та адекватно застосовувати цю інформацію.
17. ПРН 22 Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я та дослідницької роботи.
18. ПРН 25 Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
19. ПРН 26 Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які можуть бути складними, непередбачуваними та потребувати нових стратегічних підходів; організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді з дотриманням позицій

лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

20. ПРН 27 Вільно спілкуватися державною та англійською мовою як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

21. ПРН 28 Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комуні-кація	Автономія та відповідальність
Інтегральні компетенції					
	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.	Зн2	Ум2	К2	АВ3
Загальні компетенції					
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Зн1	Ум3	К2	АВ3
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1	Ум2	К1	АВ1
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	Зн2	Ум2	К2	АВ2
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		Ум3		АВ2
ЗК6	Здатність приймати обгрунтовані рішення.	Зн1	Ум3	К1	АВ1
ЗК7	Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ЗК8	Здатність до міжособистісної взаємодії.	Зн1	Ум3	К1	АВ2
ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	Зн2	Ум3	К2	АВ3
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Зн2	Ум2	К2	АВ2
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Зн2	Ум3		АВ3
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Зн2	Ум1	К1	АВ1
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн1	Ум2	К1	АВ3
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн2	Ум3		АВ3
Фахові компетенції					
ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Зн2	Ум3	К2	АВ3
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Зн2	Ум3		АВ1
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.	Зн2	Ум3		АВ2
ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	Зн2	Ум2	К1	АВ1
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.	Зн2	Ум1	К1	АВ1
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	Зн2	Ум3	К1	АВ1
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Зн2	Ум2	К1	АВ2

ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Зн1	Ум3	К1	АВ1
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Зн2	Ум3	К1	АВ2
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Зн2	Ум3	К1	АВ1
ФК21	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Зн2	Ум3	К2	АВ2
ФК24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Зн1	Ум2	К1	АВ1
ФК25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Зн2	Ум2	К2	АВ3

Програмні результати навчання		
Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
Зн-1	Знати анатомію, фізіологію внутрішніх органів та систем, шкіри, сполучної тканини, крові	ПРН-1-3
Зн-2	Знати патоморфологію та патофізіологію усіх основних змін та уражень внутрішніх органів, шкіри, сполучної тканини, крові	ПРН-1-3
Зн-3	Знати біохімію основних метаболічних процесів, механізми дії основних фармацевтичних препаратів	ПРН-1-3
Зн-4	Знати характеристики збудників хвороб внутрішніх органів, основи епідеміології	ПРН-1-3
Зн-5	Знати методики визначення показників здоров'я та середовища; систему профілактичних заходів; соціально-економічні та біологічні детермінанти здоров'я, методи оцінки діяльності лікаря, та якості медичного обслуговування	ПРН-15-19
Ум-1	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження	ПРН-4-5
Ум-2	Оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН-5,7
Ум-3	Виконувати базові лікарські медичні маніпуляції	ПРН-13
К-1	Виділяти провідні синдроми. Призначати обстеження. Здійснювати дифдіагностику. Встановлювати попередній та клінічний діагнози.	ПРН-6-8
К-2	Визначати режим, харчування, планувати стратегію та тактику профілактики.	ПРН-9-12
К-3	Визначати лікування, планувати його тривалість.	ПРН-9-12
К-4	Діагностувати невідкладні стани та визначати тактику надання екстреної медичної допомоги.	ПРН-11
К-5	Визначати показники здоров'я; фактори довкілля; профілактичні заходи; детермінанти здоров'я, ефективність діяльності лікаря	ПРН-15,19
АВ-1	Організувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; взаємодіяти з колегами, організаціями та установами.	ПРН-18-21
АВ-2	Керуватися правами, свободами, обов'язками, підвищувати свій рівень. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології.	ПРН-18-21
АВ-3	Формувати цілі та структуру особистої діяльності. Дотримуватися здорового способу життя та самоконтролю.	ПРН-18-21
2. Формат і обсяг курсу		
Формат курсу	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	0	
практичні	26	11
семінари	0	
самостійні	34	

3. Структура дисципліни

Тема:	Лекції	Практичні заняття	СРС
Тема 1. Традиційні та сучасні методи обстеження в гастроентерології		2	2
Тема 2. Дисфагія. Гастрофіброскопія		2	2
Тема 3. Аерофагія, метеоризм		2	2
Тема 4. Анорексія, нудота, блювання		2	2
Тема 5. Гематемезис, мелена. Стресові виразки		2	2
Тема 6. Жовтяниця, гепатомегалія, асцит		2	2
Тема 7. Доброякісні гіпербілірубінемії		2	2
Тема 8. Функціональні хвороби		2	2
Тема 9. Дієтологія у практиці гастроентеролога		2	2
Тема 10. Санаторно-курортне лікування хвороб органів травлення		2	2
Тема 11. Утвори органів травлення		2	2
Тема 12. Напрямки наукових досліджень		2	2
Тема 13. Збільшення та зменшення маси тіла. Залік		2	2
Усього годин _60 / _2_____кредити ЄКТС	0	26	26+8
Підсумковий контроль	Залік		

5. Тематичний план практичних занять		Год
1.Традиційні та сучасні методи обстеження в гастроентерології		2
2.Дисфагія. Гастрофіброскопія		2
3.Аерофагія, метеоризм		2
4.Анорексія, нудота, блювання		2
5.Гематемезис, мелена. Стресові виразки		2
6.Жовтяниця, гепатомегалія, асцит		2
7.Доброякісні гіпербілірубінемії		2
8.Функціональні хвороби		2
9.Дієтологія у практиці гастроентеролога		2
10.Санаторнокурортне лікування хвороб органів травлення		2
11.Утвори органів травлення		2
12.Напрямки наукових досліджень		2
13.Збільшення та зменшення маси тіла. Залік		2
Всього		26

6. Тематичний план самостійної роботи студентів		Год
Домашня самопідготовка 1: Традиційні та сучасні методи обстеження в гастроентерології		2
Домашня самопідготовка 2: Дисфагія. Гастрофіброскопія		2
Домашня самопідготовка 3: Аерофагія, метеоризм		2
Домашня самопідготовка 4: Анорексія, нудота, блювання		2
Домашня самопідготовка 5: Гематемезис, мелена. Стресові виразки		2
Домашня самопідготовка 6: Жовтяниця, гепатомегалія, асцит		2
Домашня самопідготовка 7: Доброякісні гіпербілірубінемії		2
Домашня самопідготовка 8: Функціональні хвороби		2
Домашня самопідготовка 9: Дієтологія у практиці гастроентеролога		2
Домашня самопідготовка 10: Санаторнокурортне лікування хвороб органів травлення		2
Домашня самопідготовка 11: Утвори органів травлення		2
Домашня самопідготовка 12: Напрямки наукових досліджень		2
Домашня самопідготовка 13: Збільшення та зменшення маси тіла		2
Всього		26+8
7. Індивідуальна робота: доповідь реферату/презентації на практичному занятті, на клінічних конференціях, доповідь історії хвороби на практичному занятті, написання тез, статей, оволодіння практичними навичками, огляд наукової літератури – 8 год		
Самостійні роботи з дисципліни «Внутрішня медицина» оформлюються студентами письмово, контроль виконання проводиться постійно впродовж семестру на відповідних практичних заняттях. Перевірка засвоєного матеріалу за тематикою самостійної роботи здійснюється на кожному практичному занятті.		

8. Методи навчання

Практичний, наочний, словесний, робота з книгою, відео-метод. Під час занять використовуються такі методи інтерактивного навчання, як ділові ігри, рольові ігри, кейси тощо.

Система організації занять складається з блоків: програмноінформаційний, навчальнометодичний, контрольний, навчальнодослідницький, допоміжний.

Програмноінформаційний блок представлений на офіційному сайті університету.

Навчальнометодичний блок включає теоретичні лекційні матеріали (Misa), які читаються з використанням мультимедійних презентацій. Методичні матеріали для студентів та викладачів оновлюються щорічно та наявні не лише у друкованій формі, але й в електронній формі (MISA), в якій роздаються студентам. Використовуються також програмний матеріал та муляж тулуба людини з програмним забезпеченням. Навчальнопрактичні матеріали включають також навчальні DVDфільми з фізикального обстеження хворого та інші (з інвазивних методів дослідження та лікування), атласи з клінічної діагностики, інструментальних методів обстеження.

Контрольний блок містить матеріали для проведення поточного контролю діяльності студентів (запитання, тестові завдання (MISA), бази тестів «Крок2»).

Навчальнодослідницький блок містить тематику творчих завдань, рефератів, навчальнодослідних завдань, курсових кваліфікаційних робіт тощо. На кафедрі зберігаються мультимедійні матеріали студентських науковопрактичних конференцій, як приклади та/або ілюстративний матеріал; студенти мають змогу безпосередньо приймати участь в сонографії органів черевної порожнини.

Допоміжний блок наповнюється, відео, аудіо, мультимедійними матеріалами та електронними посібниками, матеріали яких можна опрацьовувати на індивідуальних портативних пристроях. Для забезпечення самостійної роботи студентів пропонуються посилання на електронні ресурси, які можуть бути використанні.

Політика курсу. У викладанні та вивченні курсу Внутрішньої медицини-б курс усі викладачі та студенти дотримуються політики академічної доброчесності, нетерпимості до порушень медичної та загально-людської деонтології та етики. Обстеження пацієнтів на клінічних базах кафедри відповідає засадам Гельсінської Декларації Всесвітньої Медичної Асоціації щодо етичних принципів проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964, 2004, 2013) та Наказам МОЗ України №690 (2009), №944 (2009) та №616 (2012).

9. Методи контролю

Усний, пис ьмовий, тестовий, програмований, практичний контроль, самоконтроль.

Види контролю: поточний і підсумковий.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

10. Поточний контроль.

Здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Проводиться на підставі тестової оцінки вихідного рівня знань, перевірки домашньої письмової самопідготовки до заняття, практичної роботи за занятті (обстеження пацієнта, написання протоколу обстеження, вирішення ситуаційних задач, тести 2 рівня). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4бальною національною шкалою.

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання, критерії зарахування
наприклад : 3н115, Ум115, К115, АВ115	П113, СРС113	<p>«Відмінно» (5) – Студент правильно відповів на 90100% тестів формату А. Правильно, чітко, повно і логічно відповідає на стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання практичних навичок. Вільно вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал. Без помилок проводить фізикальне обстеження пацієнта, має необхідні комунікативні навички, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Добре» (4) – Студент правильно відповів на 7089% тестів формату А. Правильно і по суті відповідає на питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання практичних навичок, правильно або з незначними помилками виконав усі завдання. Правильно вирішує легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навичками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум. Без фатальних помилок проводить фізикальне обстеження пацієнта, має необхідні комунікативні навички, дотримується медичної деонтології.</p> <p>«Задовільно» (3) – Студент правильно відповів на 6069% тестів. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи, із суттєвими помилками заповнив усі таблиці і схеми у робочому зошиті. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить суттєві помилки, із суттєвими помилками виконав завдання. Студент вирішує лише легкі ситуаційні задачі, володіє лише мінімумом необхідних практичних навичок. З помилками, які не згрожують життю пацієнта, проводить фізикальне обстеження пацієнта, має мінімум комунікативних навичок, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Незадовільно» (2) – Студент правильно відповів менше ніж на 60% тестів формату А. Не</p>

		знає матеріалу поточної теми. Не може самостійно побудувати логічну відповідь на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить значні грубі помилки. Проводить фізикальне обстеження пацієнта з фатальними для пацієнта наслідками, має недостатні комунікативні чи вербальні навички, недостатньо використовує принципи медичної деонтології.
--	--	---

11. Форма підсумкового контролю успішності і навчання

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/ екзамен – 60%/40% за 200бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4бальна, 200бальна та ECTS шкали	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 122 бали за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 122 бали за поточну успішність	

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання - це один із завершальних етапів навчальної діяльності та визначення успішності навчання.

Оцінювання проводиться на основі суми за Практику з стимуляційної медицини з внутрішньої медицини, хірургії, акушерства та гінекології, педіатрії.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), що конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = CA \cdot 200 / 5.$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала						
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ЄКТС, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ЄКТС у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ЄКТС таким чином:

Оцінка ЄКТС	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів

1.	D	Наступні 25 % студентів
	E	Останні 10 % студентів
Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:		
Бали з дисципліни		Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів		5
Від 140 до 169 балів		4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент		3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент		2
Оцінка ЄКТС у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ЄКТС та чотирибальна шкала незалежні. Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ЄКТС та оцінкою за національною шкалою).		
13. Матеріали технічне ім єгодичне забезпечення дисципліни		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Робоча навчальна програма дисципліни, силабус. 2. Плани практичних занять та самостійної роботи студентів. 3. Методичні розробки для викладачів та студентів, у тому числі для самостійної роботи. 4. Тестові та контрольні завдання до практичних занять, ситуаційні задачі, описи клінічних випадків. 5. Муляжі, манекен, наявні на кафедрі. 6. Мультимедійне устаткування та презентації з курсу. Наукові та навчальні публікації співробітників кафедри 		
14. Рекомендована література		
Основна		
<ol style="list-style-type: none"> 1. eMPendium – електронний компендіум «Внутрішні хвороби» у відкритому доступі [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.library.gov.ua/holovna/35novynytopodii/130empendiumelektronnijkompendumvnutrishnikhvorobiuidkritomodostupiukrajinskoymovoju. 2. Основи внутрішньої медицини: підруч. для студ. ВМНЗ IV р.а. Т.3. Диференціальний діагноз і ведення хворих у клініці. Гострі та невідкладні стани у клініці внутрішньої медицини / В. Г. Передерій, С. М. Ткач. Вінниця : Нова Книга, 2018.1004 с. 3. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи нормативні показники, трактування змін /ред.. Мостовий Ю.М. Вінниця, 29 вид. 2023, 799 с. 4. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. 2018. – 1440 p. 5. РЕЄСТР медикотехнологічних документів зі стандартизації медичної допомоги, уніфіковані протоколи https://www.dec.gov.ua/mtd/home/ 6. Швед М.І. Основи внутрішньої медицини. Посібник для студентів ІVV курсів медичного факультету / М.І. Швед, Н.В. Пасечко. – К: Укрмедкнига, 2019. – 828 с. 		
Додаткова:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив ожиріння на перебіг хвороб серцевосудинної, дихальної, травної та видільної систем. Монографія. Ред.: Радченко О., Філіпчук А. Львів, 2016. 324 с. 2. Радченко О.М. Вибір гепатопротектора для лікування уражень печінки. Здоров'я України. 2020. №1(470). С.1415. 3. Радченко О.М. Гепатопротектори в лікуванні хвороб травної системи //Здоров'я України. – 2020. №10(479). – С. 3839 4. Макаренко Т.М., Радченко О.М. Співвідношення біохімічних показників крові у медичній практиці: клінікодіагностичне значення. Практикуючий лікар. 2017. №2:4953. 5. Радченко О.М. Профілактика уражень печінки в практиці сімейного лікаря. Здоров'я України. 2019. №4. С.6668. 6. Радченко О.М. Стратегія і тактика профілактики уражень печінки. Гепатологія. 2019. №1. С.6574. 7. Радченко О.М., Хухліна О.С., Антонів А.А., Мандрик О.Є., Гриню О.Є., Коцюбійчук З.Я., Антофійчук Т.М. Гепатопротектори (моногр.) Ред.: Радченко О.М., Хухліна О.С. Чернівці – 2021; 325 с. 8. Радченко О.М. Лікування гострої кишкової інфекції: ніфуроксазид або пробіотик. Здоров'я України 21 сторіччя. 2021;8:64. 9. Радченко О.М., Комариця О.Й. Сучасні погляди на стеатоз печінки: ігнорувати чи лікувати?// Здоров'я України. – 2021. №1 (494). – С.4851. 10. Радченко О.М. Стратегія і тактика профілактики уражень печінки//Гепатологія. 2019. №1(43). С.6574. 11. Радченко О.М. Сучасні підходи до діагностики та лікування запальних хвороб товстої кишки в практиці лікаря загальної практики//Здоров'я України. 2021. №8(501). С. 5457 		
15. Інформаційний ресурс		

Сайт кафедри: <https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedravnutrishnoyimedysny2/>
Пошта кафедри: kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua
Телефон кафедри 0322601490
Науковий гурток: проф. Дзись Є.І. yevhendzis@gmail.com